

UCHWAŁA NR XXXIX/241/2018

RADY POWIATU W RYPINIE

z dnia 7 listopada 2018 roku

w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Powiatu Rypińskiego na lata 2018-2020

Na podstawie art.6 ust 3 pkt1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. z 2015 r. poz. 1390) oraz art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 995, poz. 1000, poz. 1349, poz. 1432) **uchwała się, co następuje :**

§1. Przyjmuje się do realizacji Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2020, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Rypinie.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy informacyjnej Starostwa Powiatowego w Rypinie oraz Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Krzysztof Cegłowski

Załącznik do druku nr 2

Załącznik do uchwały Nr XXXIX/241/2018

Rady Powiatu w Rypinie z dnia 7 listopada 2018 roku

**Powiatowy Program
Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy
w Rodzinie na lata 2018-2022
w powiecie rypińskim**

Rypin, 2018

Spis treści

Wstęp	3
1. Wykaz aktów prawnych.....	4
2. Zjawisko przemocy w rodzinie - teoria.....	5
2.1. Definicja przemocy w rodzinie.....	5
2.2. Rodzaje przemocy.....	5
2.3. Cykle przemocy w rodzinie	7
2.4. Ofiara przemocy.....	9
2.5. Sprawca przemocy	10
2.6. Konsekwencje przemocy w rodzinie.....	13
3. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie powiatu rypińskiego.....	16
4. Cele programu, obszary programu oraz adresaci	22
5. Zakładane rezultaty, przewidywane efekty realizacji programu.....	26
6. Realizatorzy Programu.....	26
7. Źródła finansowania.....	27
8. Termin realizacji.....	27

WSTĘP

Opracowanie powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie jest wykonaniem nałożonego na powiat obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Przemoc w rodzinie w wielu środowiskach, niestety nadal traktowana jest jako temat wstydlivy, upokarzający, a informacje o tym zjawisku nie opuszczają „czterech ścian”, w których często dochodzi do dramatów. Jednak od kilku lat rzeczywistość w tym zakresie zmienia się, wprowadzono nowe narzędzia prawne i procedury zmierzające do skuteczniejszej ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie, dzięki kampaniom społecznym zwiększa się świadomość społeczna, a przeprowadzane szkolenia podnoszą profesjonalizm służb odpowiedzialnych za walkę z tym zjawiskiem.

Większość sytuacji przemocowych zachodzi wewnątrz rodziny, nie wychodzi na światło dzienne i nie jest zgłaszanych. Doświadczają jej nie tylko kobiety, ale także dzieci, osoby starsze, niepełnosprawne, a czasem także mężczyźni. Stosowanie przemocy wobec człowieka odciska piętno na wszystkich jego sferach rozwojowych. Ma negatywne konsekwencje dla zdrowia fizycznego, rozwoju umysłowego, stanu psychicznego oraz umiejętności współżycia z innymi ludźmi. Zjawisko przemocy dotyka wszystkich warstw społecznych, nie jest to problem występujący tylko w tzw. rodzinach patologicznych. Przemoc w rodzinie może mieć miejsce we wszystkich warunkach społecznych. Nie zależy ani od statusu społecznego, ani od poziomu wykształcenia, ani od kondycji materialnej domowników. W sytuacji gdy rodzina stanowi źródło przemocy najwyższy czas, aby przezwyciężyć własne obawy i strach przed zmianami. Wystarczy tylko podjąć kilka pierwszych kroków, a resztą zajmą się odpowiednie służby i organy, które czekają na właściwy sygnał. Specjalnie utworzone w gminach zespoły interdyscyplinarne opracowują indywidualny plan pomocy, a współpracujące ze sobą służby podejmą odpowiednie działania, aby wyeliminować przemoc i przynieść niezbędną pomoc.

Należy pamiętać, że bez powiadomienia służb lub właściwych organów oraz dalszej współpracy z nimi, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jest znacznie utrudnione. Przemocy w rodzinie, niezależnie jaką formę przybiera, nic nie usprawiedliwia!

Trzeba poznać swoje prawa, wyjść z cienia i szukać pomocy!

Pomoc osobom doznającym przemocy oraz świadkom (w szczególności dzieciom) polega głównie na udzielaniu wsparcia terapeutycznego, psychologicznego, pedagogicznego, socjalnego i prawnego oraz na odizolowaniu ich od sprawcy (udzielenia schronienia w kryzysowych

sytuacjach) natomiast sprawcy przemocy uczestniczą w programie korekcyjno-edukacyjnym.

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2018-2022 ma służyć wytyczeniu kierunków działań w obszarach profilaktycznych, uprzedzających, interwencyjnych, zabezpieczających wspierających o raz korekcyjno-edukacyjnych. Zaplanowane działania mają na celu poprawę sytuacji rodzin doznających przemocy, a także ochronę osób i rodzin zagrożonych przemocą.

1. WYKAZ AKTÓW PRAWNYCH

Program w szczególności realizowany będzie w oparciu o następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej
3. Ustawa z 25 lutego 1964r Kodeks rodzinny i opiekuńczy
4. Ustawa z dnia 26 października 1982r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
5. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r . Kodeks karny
6. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks postępowania karnego
7. Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń
8. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji
9. Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 22 lutego 2011r w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. z 2011r. Nr 50, poz 259):
10. Uchwała nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie na lata 2014-2020(M.P 2014, poz 445).
11. Wojewódzki program przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 (uchwała Nr 24/899/13 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 19 czerwca 2013 r.)

2. ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE - TEORIA

2.1 DEFINICJA PRZEMOCY W RODZINIE

Przemoc w rodzinie zgodnie z definicją zawartą w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jest to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i szkody moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc charakteryzuje się tym, że:

- **Jest intencjonalna.**
  - Przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.
- **Siły są nierówne.**
  - W relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy.
- **Narusza prawa i dobra osobiste.**
  - Sprawca wykorzystuje przewagę siły narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.).
- **Powoduje cierpienie i ból.**
  - Sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

2.2 RODZAJE PRZEMOCY

Rodzaje przemocy

Fizyczna - naruszanie nietykalności fizycznej.

Psychiczna - naruszenie godności osobistej.

Seksualna - naruszenie intymności.

Ekonomiczna - naruszenie własności.

Zaniedbanie - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich.

Fizyczna - naruszanie nietykalności fizycznej. Przemoc fizyczna jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np.: popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz - tzw. "policzek", przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, itp.;

Psychiczna - naruszenie godności osobistej. Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby np.: obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, grożenie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, krzywdzenie zwierząt, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, itp.;

Przemoc psychiczna jest najczęstszą formą przemocy i jest trudna do udowodnienia.

Seksualna - naruszenie intymności. Przemoc seksualna polega na zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu. Np.: wymuszanie pozycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, itp.;

Ekonomiczna - naruszenie własności. Przemoc ekonomiczna wiąże się celowym niszczeniem czyjejs własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Np.: niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąś własnością, zaciąganie pożyczek "na wspólne konto", sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, itp.

Zaniedbanie - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np.: nie dawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w

chorobie, nie udzielenie pomocy, uniemożliwienie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, itp.

2.3 CYKLE - FAZY PRZEMOCY W RODZINIE

Na cykl przemocy składają się trzy następujące po sobie fazy:

- 1. Faza narastania napięcia**
- 2. Faza ostrej przemocy**
- 3. Faza miodowego miesiąca**

Faza narastania napięcia

Tę pierwszą fazę cyklu przemocy charakteryzuje pojawienie się coraz więcej sytuacji konfliktowych oraz wyczuwalny wzrost napięcia w związku. Partner staje się drażliwy, każdy drobiazg wyprowadza go z równowagi, jest ciągle spięty i poirytowany, swoje emocje wyładowuje na partnerce: może ją poniżać, krytykować. Sprawia wrażenie, jakby nie panował nad swoim gniewem. Każdy szczegół jest dobrym pretekstem do wszczęcia konfliktu i awantury. W tej fazie partner może więcej pić alkoholu, przyjmować narkotyki lub inne substancje odurzające.

Faza ostrej przemocy

W tej fazie napięcie, które narastało w partnerze znajduje upust. Zachowanie jego staje się bardzo nieprzewidywalne, gwałtowne, często wpada w szał. Wybuchy gniewu mogą wywołać małe drobiazgi np. pozostawienie jakiejś rzeczy w danym miejscu, opóźnienie posiłku. Dochodzi do eksplozji zachowań agresywnych, które mogą objawiać się biciem pięściami, przedmiotami (książka, garnek, kabel itp.), kopaniem, grożeniem bronią, duszeniem. Można zaobserwować również silne natężenie agresji słownej.

Kobieta ponownie stara się zrobić wszystko, żeby uspokoić partnera i ochronić siebie. Jednak bez względu na to, co robi: przeprasza, stara się uspokoić partnera, jest miła, uprzejma czy też biernie się poddaje stosowanej przemocy, nie przynosi to oczekiwanego efektu. Jego złość, frustracja narastają co raz bardziej.

Po zakończeniu wybuchu przemocy partnerka często jest w szoku. Odczuwa wstyd i przerażenie, jak również złość i bezradność, jest oszołomiona.

Skutki użytej przemocy mogą być różne, te fizyczne to m.in. podbite oko, siniaki i otarcia, wybity ząb, połamane kości, obrażenia wewnętrzne, poronienie, a nawet śmierć. Od strony psychologicznej następstwem doznawania przemocy może być apatia, depresja, a nawet samobójstwo.

Faza miodowego miesiąca

W momencie, kiedy sprawca wyładował już swoje emocje i wie, że przekroczył różne granice, zmienia się w zupełnie inną osobę. Zaczyna przeproszać partnerkę za to co zrobił, szczerze żałuje swojego zachowania, obiecuje że TO już nigdy się nie powtórzy, że nie wie zupełnie co się z nim stało, starając się znaleźć zewnętrzne wytłumaczenia dla swojego zachowania.

W tej fazie sprawca tej przemocy zaczyna okazywać skruchę, ciepło i miłość. Przynosi kwiaty, prezenty, zachowuje się tak, jakby przemoc nigdy nie miała miejsca. Dbą o ofiarę, spędza z nią czas i utrzymuje satysfakcjonujące kontakty seksualne, itp. Patrząc z zewnątrz na takie osoby można odnieść wrażenie, że są szczęśliwą, świeżo zakochaną parą.

Dzięki takiemu zachowaniu partnera kobieta zaczyna wierzyć, że jednak jej ukochany się zmienił i naprawdę niedawny akt przemocy był tylko incydentem. Spełniają się jej marzenia o cudownej miłości, odczuwa bliskość i zespolenie z partnerem. Życie we dwoje jest znowu piękne i pełne nadziei. Widzi go takiego jakiego chce go widzieć, w końcu on jest nie tylko "agresorem, lecz nieraz udowodnił, że potrafi być miły i dobry.

Jeśli wcześniej kobieta weszła na drogę prawną (złożenie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, sprawa rozwodowa itp.) w tej fazie może się wycofać z tych działań, wierząc, że sytuacja wróciła do normy i przemoc już nie powróci.

UWAGA!

Faza miodowego miesiąca jednak mija i niebawem zatacza się krąg i znowu pojawia się faza narastania napięcia.

Ta faza cyklu przemocy ma niezwykle silny wpływ na pozostawanie osoby jej doznającej w krzywdzącym związku. To tutaj powstają złudne nadzieje, że sprawca zmieni się. Łatwo pod wpływem tego co dzieje się w tej fazie, zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch etapów.

Prawdziwym zagrożeniem jakie niesie ze sobą ta faza jest fakt, że przemoc w następnym cyklu jest jeszcze gwałtowniejsza.

Cykle takie mogą trwać przez wiele lat, przy czym zwykle skracają się fazy "miodowego miesiąca", wydłużają i bardziej dramatycznie przebiegają fazy narastania napięcia i gwałtownej przemocy. To co kiedyś było w fazie "miodowego miesiąca" przyjemności przekształca się w unikanie przykrości, bólu i cierpienia. Po pewnym czasie faza miodowego miesiąca zanika całkowicie i pozostają tylko dwie fazy.

2.4 OFIARA PRZEMOCY

Ofiara - "osoba, która doznała szkody, odczuła złe skutki czegoś, bezradna wobec czegoś, wobec czyjejś przemocy.

Ofiarą agresji czy przemocy stają się osoby z niską samooceną, uważające się za nieatrakcyjne, głupsze od innych, bezwartościowe, niepotrzebne, a przy tym niepewne, ostrożne i wrażliwe.

Potencjalną ofiarą może zostać dziecko, które:

- jest obiektem dokuczania, przezywania, nosi brzydkie przezwisko, jest wyśmiewane, zmuszane do posłuszeństwa, obwiniane
- inni urządzą sobie zabawy jego kosztem, robią to w ubliżający sposób
- jest potrącanie, popychane, kopane i nie umie się obronić, a gdy wchodzi w kłótnię lub walkę wychodzi z niej przegrane - często płacząc
- książki, pieniądze i inne przedmioty będące jego własnością są odbierane, niszczone lub rozrzucone
- jest słabsze fizycznie, nosi na sobie ślady przemocy: ma sińce, zadrapania, rany oraz podarte ubranie, których nie daje się wyjaśnić w inny sposób
- jest izolowane i nieakceptowane przez innych, co powoduje obniżenie własnej wartości i może ugruntowywać w przekonaniu, że zasługuje na złe traktowanie
- jest, wstydi się, że jest sprowadzane do roli ofiary - jest nieszczęśliwe i załamane

- próbuje zaskarbić sobie akceptację agresorów np. kradnąc dla nich, przynosząc pieniądze (domaga się dodatkowych pieniędzy) lub wartościowe rzeczy z domu
- niechętnie włącza się je do wspólnych działań - jest mało popularne zarówno wśród rówieśników, jak i wśród nauczycieli
- wygląda na osobę cierpiącą, nieszczęśliwą, depresyjną, "na granicy płaczu" lub wykazuje nagłe zmiany nastroju i wybuchy złego humoru
- trzyma się blisko dorosłych (nauczyciela)
- ma trudności w wypowiedaniu się w klasie, jest niespokojne i niepewne
- nagle zaczyna unikać chodzenia do szkoły, spóźniać się na zajęcia, pogarsza się w nauce (nagle lub stopniowo)
- chodzi do i ze szkoły dziwną trasą
- często skarży się na bóle głowy, brzuch, brak apetytu (zwłaszcza rano), ma niespokojne i złe sny, krzyczy w nocy

2.5 SPRAWCA PRZEMOCY

Badania prowadzone wśród osób, które stosują przemoc wobec najbliższych jednoznacznie pokazują, że nie ma jednolitego portretu (jednego typu) *sprawcy przemocy w rodzinie*. Udało się jednak wyodrębnić u sprawców przemocy pewne cechy wspólne, które posiadają oni w stopniu większym niż osoby, które nie krzywdzą członków swojej rodziny.

Doznawanie przemocy w dzieciństwie.

Wiele osób, które w swoim dorosłym życiu stosują przemoc – doznawało jej w dzieciństwie. Niektórzy z nich to ofiary ostrej przemocy fizycznej (bicie, celowe oparzenia, głodzenie), psychicznej (wyzwiska, straszenie, grożenie, szantaż, zamykanie w ciemnych, zimnych pomieszczeniach), seksualnej czy skrajnego zaniedbania. Badania pokazują, że 40% sprawców przemocy skazanych za znęcanie się nad rodziną (art. 207 kodeksu karnego) było ofiarami przemocy w dzieciństwie, a 65% - twierdziło, że relacje pomiędzy ich rodzicami były złe i pełne konfliktów (D. Rode „*Psychologiczne uwarunkowania przemocy w rodzinie*”, 2010r). Wśród sprawców przemocy są także osoby, które w dzieciństwie były świadkami przemocy – same nie były krzywdzone, ale widzieli jak ojciec znęca się nad matką, jak matka bije ich młodsze rodzeństwo, itp. Wśród sprawców przemocy jest także spora grupa osób, które nigdy nie doznały przemocy wewnątrzrodzinnej, nie były ani jej ofiarami ani świadkami, a mimo to stosują przemoc wobec członków swojej rodziny.

Przekonania

Przemoc wynikać może z systemu przekonań i może być narzędziem do narzucania swoich poglądów i przekonań. Wielu sprawców przemocy uważa, że władza, dominacja i kontrola w relacjach rodzinnych to nieodłączny element funkcjonowania mężczyzny, co gwarantuje mu uprzywilejowaną pozycję. W związku z powyższym naturalne wydaje się im oczekiwanie, że to zdanie mężczyzny będzie najważniejsze „bo przecież żona i dzieci nic nie rozumieją, nic nie wiedzą o życiu”, „bo to ja – mąż i ojciec - zarabiam na dom i ich wszystkich utrzymuję”, „bo każdy w rodzinie powinien znać swoje miejsce”. Niektórzy mężczyźni stosujący przemoc reprezentują określone poglądy na rolę kobiet w małżeństwie i rodzinie. Są przekonani, że powinny one przede wszystkim urodzić i wychowywać dzieci, utrzymywać porządek w mieszkaniu, gotować, czuwać nad dobrą atmosferą w domu, dbać o to, aby po powrocie z pracy mężczyzna mógł spokojnie odpocząć. Sprawcy przemocy mają także silne przekonanie, że to co się dzieje w ich domu, w ich rodzinie, to wyłącznie ich prywatna sprawa. Mają prawo zachowywać się tak jak uważają za stosowne i nikt (ani służby, ani sąsiedzi czy członkowie dalszej rodziny) nie powinien wtrącać się w ich życie.

Przemoc jako forma wpływu

Stosowanie przemocy przynosi sprawcy wymierne korzyści. Najważniejszą z nich wydaje się to, że w stosunkowo krótkim czasie jest on w stanie osiągnąć wszystko czego chce, nawet jeśli rodzina ma odmienne zdanie. Przemoc i agresja są metodą rozwiązywania konfliktów, wyznaczają pozycję w rodzinie, dają szansę na szybkie wyegzekwowanie od innych tego, czego się od nich oczekuje.

Większość sprawców przemocy posiada autorytarne poglądy. Są przekonani o słuszności swoich działań, nie znoszą sprzeciwu, a każda sytuacja, w której partnerka będzie miała odmienne zdanie, jest interpretowana przez nich jako niesubordynacja i złamanie „ładu i porządku”. „Porządek w rodzinie” jest przez osoby stosujące przemoc również specyficznie pojmowany. Oznacza bezwzględną akceptację i realizację zasad ustalonych przez sprawcę przemocy i narzuconych pozostałym członkom rodziny.

Sprawcy przemocy są przekonani, że przemoc jest najlepszą metodą uzyskania i utrzymania szacunku innych osób – w tym członków rodziny. Tymczasem, jeśli przyjrzymy się dobrze relacjom w takiej rodzinie, to szybko okaże się, że to, co osoby stosujące przemoc nazywają szacunkiem jest strachem, lękiem i obawami.

Manipulacja

Sprawca przemocy potrafi bardzo logicznie wyjaśnić swoje zachowanie wobec bliskich. Zwykle doskonale zdaje sobie sprawę z tego, że postępuje niewłaściwie. Usprawiedliwia wtedy swoje zachowanie, zrzuca odpowiedzialność za swoje czyny na ofiary, bagatelizuje, neguje obowiązujące zasady i wartości. Stosuje cały wachlarz manipulacji, żeby tylko odsunąć od siebie podejrzenie i usprawiedliwić się (odwołuje się do wyższych racji, kwestionuje swoją odpowiedzialność, kwestionuje szkody, jakie pojawiły w konsekwencji przemocy, neguje fakt, że ktoś z jego bliskich mógł doznać jakiegokolwiek krzywdy i jest ofiarą przemocy, itp.).

Trudności w radzeniu sobie z emocjami.

Osoby, które stosują przemoc często mają kłopoty w rozpoznawaniu i nazywaniu tego co czują. Przeżywanie emocji, wzruszeń, wydaje im się „nie męskie”, w związku z tym jedyne co są w stanie zaakceptować u siebie to złość, gniew, zdenerwowanie. Wiele osób, które stosują przemoc wobec swoich bliskich posiada bardzo niskie poczucie własnej wartości, są niepewne swojej pozycji w rodzinie i w kontaktach z osobami spoza rodziny. Odczuwają obawę przed porzuceniem, a to może skutkować zazdrością i potrzebą kontrolowania innych. Czują się zagrożone negatywną oceną innych osób, przeżywają lęk przed opiniami, sądami na swój temat. Łatwiej niż osoby, które nie stosują przemocy wpadają w złość i gniew. Każdy drobiazg może stać się „iskrą”, która spowoduje wybuch.

Niektórzy po aktach przemocy odczuwają wstyd, który jeszcze bardziej wzmacnia ich negatywną ocenę samego siebie. Poczucie winy może być tak silne, że trudno z nim sobie poradzić. Aby poradzić sobie z poczuciem winy próbują dopatrzeć się przyczyn swojej agresji w zachowaniu innych osób i przekonać siebie i innych, że winę za to co się stało ponoszą wszyscy w około – tylko nie on. Większość sprawców przemocy w rodzinie nie jest zdolna do odczuwania empatii. Fakt, że nie konfrontują się z własnymi uczuciami, że „zamrażają” i blokują własne przeżywanie emocji, powoduje, że stają się nieczuli, niewrażliwi na krzywdę drugiego człowieka – także tego, który jest im najbliższy: żony, męża, dziecka, starego rodzica.

Przemoc jako „zasłużona” kara

Niektórzy sprawcy sięgają po zachowania przemocowe, ponieważ – ich zdaniem – są one metodą wymierzania „zasłużonej” kary. Przemoc wobec bliskich przypomina realizację przygotowanego scenariusza: jest zaplanowana (czasem ze szczegółami) i realizowana bez emocji, z zimną krwią. Tej swoistej

„egzekucji” towarzyszyć może zakaz okazywania przez ofiarę bólu i cierpienia (płaczu, krzyków, prośb o litość), a kiedy te się pojawią, mogą nasilać agresję sprawcy przemocy i siłę „kary”.

Alkohol i inne czynniki ryzyka

Badania pokazują, że prawdopodobieństwo wystąpienia przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym jest dwukrotnie większe niż w rodzinach, w których problem ten nie występuje.

Ze statystyk policyjnych dotyczących procedury „Niebieskie Karty” wynika, że blisko 70% osób, wobec których interweniują policjanci w związku z przemocą w rodzinie, to osoby, które w chwili gdy krzywdziły swoich bliskich były pod wpływem alkoholu. Z kolei z badań przeprowadzonych przez dr D. Rode, wynika, że 18% to osoby, u których zdiagnozowano uzależnienie od alkoholu, a 38% to osoby nadużywające alkoholu. Alkohol zajmuje również pierwsze miejsce wśród czynników ryzyka przemocy w rodzinie w opinii publicznej. 88% respondentów badania przeprowadzonego na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w 2010 wskazało alkohol jako „przyczynę” przemocy w domach.

2.6 KONSEKWENCJE PRZEMOCY W RODZINIE

Ostatnim aspektem rozpatrywanego tu problemu przemocy w rodzinie będą jej skutki, wszelkie natychmiastowe i odległe w czasie konsekwencje doświadczania urazów psychicznych i fizycznych przez ofiary.

Wszystkie zdarzenia i przejścia związane z wystąpieniem przemocy powodują psychiczny uraz. Występuje wówczas Zespół Stresu Pourazowego (PTSD). Może być on efektem jednorazowego wydarzenia lub też konsekwencją powtarzającej się spirali przemocy, wielokrotnych nadużyć i aktów (przy czym urazy te będą różnić się formą oraz trwałością).

Osoby będące ofiarami przemocy charakteryzują się nadmierną czujnością, zewsząd wyczekują sytuacji zagrożenia, są nadmiernie pobudzone, czego efektem są również koszmary senne oraz dolegliwości psychosomatyczne. Takie traumatyczne wydarzenia mogą również niszczyć kontakty społeczne, przyjaźń

oraz miłość i przywiązanie do rodziny. Występuje również często pewna ambiwalencja w stosunku do osób krzywdzących: od wycofywania się do rozpaczliwego poszukiwania kontaktu z taką osobą. System obronny ofiary zwykle załamuje się, staje się ona bezbronna i uległa, towarzyszy jej poczucie zniechęcenia, zmęczenia fizycznego i psychicznego oraz rezygnacji we wszystkich sferach życia. Mogą również wystąpić stany tzw. zawężenia, czyli stany zmiany świadomości (stan ten jest swojego rodzaju ucieczką przed rzeczywistością), które przypominają trans hipnotyczny. Występuje wówczas rezygnacja, obniżenie inicjatywy oraz krytycznego osądu, oderwanie od rzeczywistości, a nawet zmiany w odczuwaniu (odrętwienia) oraz zaburzone poczucie rzeczywistości (czasu, miejsca, depersonalizacje). Osoby, które doznały przemocy przejawiają również zaburzenia regulacji emocji. Nie radzą sobie z wybuchami agresji, występowaniem gniewnych dysforii, innym razem natomiast wyrażają niechęć do jakichkolwiek form przemocy. Towarzyszy im również wzmożone napięcie oraz nerwowość. Objawy te nasilają się i utrwalają w sytuacji powtarzających się napadów i aktów przemocy.

W sytuacji kiedy jednostka dochodzi do przekonania, iż nie może nic zrobić, nie ma wpływu na sytuację, popada w stan biernej rezygnacji. Często w połączeniu z pewnym specyficznym poczuciem winy (wywołanym przekonaniem, iż to ofiara jest winna takiego zachowania sprawcy - prowokuje) może to doprowadzić do syndromu wyuczonej bezradności. Ofiara wówczas „poddaje się”, zaprzestaje jakichkolwiek działań, gdyż zdaj sobie sprawę, iż nie ma znacznego wpływu na to, co się dzieje. Skutki tego syndromu mogą być wielorakie. Od deficytów poznawczych (przekonanie o niemożności zmiany sytuacji i wpływu), poprzez deficyty w motywacji, do deficytów emocjonalnych wyrażających się w stanach apatii i lęku, uczucia zmęczenia i depresji.

Oddzielną pracą można by objąć zespół negatywnych konsekwencji przemocy stosowanej wobec dziecka. Jest to szczególny przypadek przemocy, gdyż wydarzenia z dzieciństwa mają ogromne znaczenie dla całego życia człowieka. Wpływają na rozwój dziecka, umiejętność współżycia z innymi i budowania bliskich intymnych relacji. Dzieciństwo jest również okresem podczas którego kształtuje się nasza osobowość, rozwija emocjonalność i style zachowania. Wszystkie negatywne wydarzenia i urazy uniemożliwiają prawidłowy rozwój, prowadząc dziecko na obszary patologiczne. Szczególnie negatywne znaczenie ma tu ponadto przemoc seksualna. Biorąc pod uwagę szereg dramatycznych konsekwencji oraz częstość występowania przemocy w rodzinie, społeczeństwo powinno zwrócić szczególną uwagę na to zjawisko i objąć rodziny programami pomocy ofiarom, a sprawców surowo karać. Wydaje się, iż istotnym punktem przełomowym będzie tu uświadomienie społeczeństwa i wskazanie na istotę problemu. Wówczas być może przełamane zostaną bariery lęku i izolacji oraz tzw. „zmowy milczenia”. To, co dzieje się za ścianą obok przestanie być już

problemem tej konkretnej rodziny ale sprawą całej miejscowej społeczności. Niestety proces ten jest bardzo powolny, a zmiany w obyczajowości, poglądach i świadomości społeczeństwa są tymi, moim zdaniem, najtrudniejszymi do przeprowadzenia.

Reasumując konsekwencje przemocy w rodzinie :

- Bezpośrednie uszkodzenie ciała: rany, złamania, stłuczenia, siniaki, poparzenia, zadrapania itp.,
- Życie w chronicznym stresie i poczuciu zagrożenia prowadzi do zaburzeń psychosomatycznych tj. migren, bólów brzucha, klatki piersiowej, stawów i kręgosłupa, duszności, bezsenności, utraty apetytu itp.,
- Może rozwinąć się zespół stresu pourazowego oraz wyuczona bezradność,
- Zniszczone zostaje poczucie mocy sprawczej ofiary, obniżeniu ulega poczucie własnej wartości i godności oraz zdolność do stawiania oporu i skutecznej obrony, na skutek odizolowania od zewnętrznych źródeł wsparcia dochodzi do całkowitego uzależnienia ofiary od sprawcy,
- Pojawiają się zaburzenia dotyczące sfery intymnej i seksualności takie jak: utrata poczucia atrakcyjności, oziębłość, unikanie seksu, bolesne stosunki, uogólniona niechęć obawa do przedstawicieli płci przeciwnej,
- U dzieci będących świadkami przemocy domowej występują liczne problemy emocjonalne: osłabienie koncentracji, agresja wobec otoczenia, demoralizacja, nocne moczenie, depresja, myśli samobójcze, akty samookaleczenia oraz zwiększone ryzyko stosowania przemocy wobec partnerów w przyszłości.

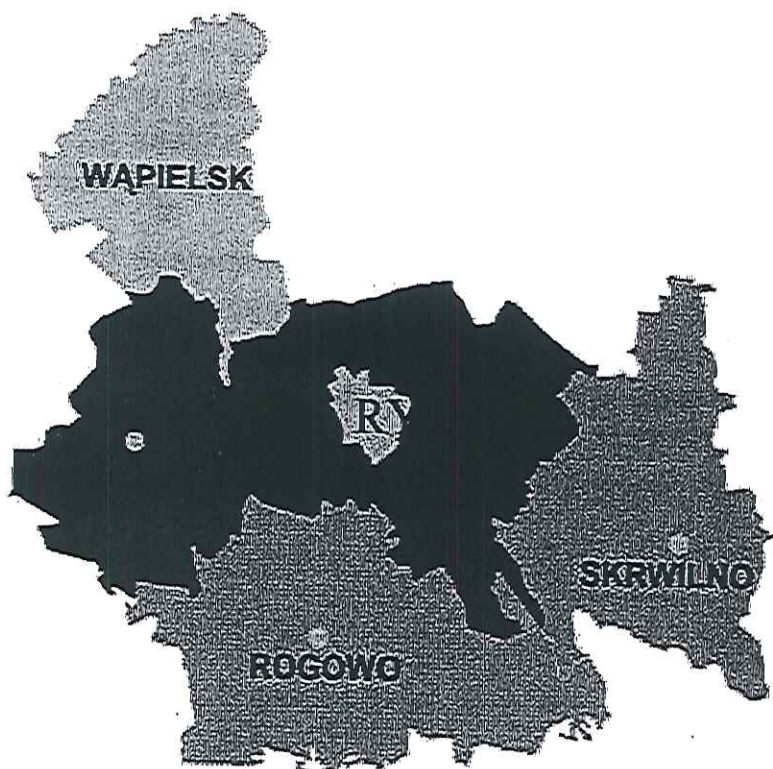

3. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE POWIATU RYPIŃSKIEGO

Powiat rypiński – powiat w Polsce (we wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego), utworzony w 1999 roku w ramach reformy administracyjnej. Jego siedzibą jest miasto Rypin.

W skład powiatu wchodzi:

- gminy miejskie: Rypin
- gminy wiejskie: Brzuze, Rogowo, Rypin, Skrwilno, Wapielsk
- miasta: Rypin

W powiecie rypińskim, we wszystkich gminach działają Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Dzięki współpracy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie z instytucjami i służbami pracującymi na co dzień z osobami uwikłanymi w przemoc domowa zebrano dane dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie za okres 2012-2017, które posłużyły do zdiagnozowania problemu przemocy w rodzinie w powiecie rypińskim.

Osoby dotknięte przemocą w rodzinie mogą skorzystać z różnego rodzaju wsparcia także anonimowo.

Tabela nr 1

Liczba interwencji policji (dot. przemocy domowej)

Liczba interwencji	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba przeprowadzonych interwencji domowych (ogółem)	827	967	1068	972	894	895
W tym: dotyczących procedury „Niebieskiej karty”	85	88	120	120	82	106

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Rypinie

Tabela nr 2

Liczba postanowień i postępowań prowadzonych przez Sąd Rejonowy w Rypinie w związku z przemocą w rodzinie.

Liczba postępowań i postanowień	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba postępowań z art. 207 kk zakończonych wyrokiem skazującym	7	13	12	9	7	12
Liczba postanowień zakończonych umorzeniem	-	-	1	-	-	1
Liczba postępowań zakończonych uniewinnieniem	-	-	-	-	-	-
Liczba postępowań warunkowo umorzonych	-	-	2	-	-	-

Źródło: Sąd Rejonowy w Rypinie

Tabela nr 3

Liczba dochodzeń prowadzonych przez Prokuraturę Rejonową w Rypinie z art.207 Kodeksu Karnego – dane z prokuratury Rejonowej w Rypinie

Liczba dochodzeń w sprawie przemy	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba dochodzeń w sprawie przemy z art. 207 kk zakończonych wniesieniem aktu oskarżenia	23	13	22	17	15	12
Liczba dochodzeń w sprawie przemy z art.207 kk umorzonych	4	12	7	1	8	7

Źródło: Prokuratura Rejonowa w Rypinie

Tabela nr 4

Liczba prowadzonych oraz zakończonych „Niebieskich Kart”

LICZBA NK	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba prowadzonych „Niebieskich Kart”	53	62	77	100	89	99
Liczba zakończonych „Niebieskich Kart”	43	49	51	80	63	86

Źródło: Zespoły Interdyscyplinarne w Powiecie Rypińskim

Na terenie Powiatu Rypińskiego w 2005r utworzony został Ośrodek Interwencji Kryzysowej dla ofiar przemy oraz osób znajdujących się w kryzysie.

Z pomocy i wsparcia OIK skorzystało:

Lp.	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016
Ofiary przemy	1 osoba dorosła	3 osoby dorosłe 9 dzieci	-	2 osoby dorosłe 3 dzieci	1 osoba dorosła 2 dzieci

Z dniem 15 maja 2016r w Powiecie Rypińskim zostało utworzone Mieszkanie Interwencji Kryzysowej MIK w którym w razie wystąpienia sytuacji kryzysowej (w szczególności wystąpienia przypadków przemocy w rodzinie) – schronienie znajdują mieszkańcy Gmin: Brzuze, Rogowo, Rypin, Skrwilno oraz Miasta Rypin.

Mieszkanie Interwencji Kryzysowej powstało w ramach programu osłonowego „*WSPIERANIE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W TWORZENIU SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE*”

Celem programu było dostosowanie istniejącej infrastruktury instytucjonalnej do potrzeb osób dotkniętych przemocą w rodzinie. W projekt zaangażowane były służby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie z powiatu rypińskiego. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie zapewnia osobom znajdującym się w Mieszkanii pomoc radcy prawnego, psychologa, pracowników PCPR. Pracę socjalną z osobą umieszczoną w Mieszkanii prowadzi pracownik Ośrodka pomocy społecznej z gminy z której pochodzi dana osoba z racji tego , że to ona zna najlepiej sytuację rodzinną, mieszkaniową, osobistą osoby umieszczonej w Mieszkanii Interwencji Kryzysowej.

Biorąc pod uwagę sąsiedztwo Domu dziecka – osoby przebywające w MIK , w szczególnych przypadkach mogą skorzystać z wyżywienia oferowanego przez ww jednostkę oraz pomocy specjalistów pracujących w placówce.

Podejmowane wspólne działania dają większą szansę danej osoby na usamodzielnienie się i odizolowanie się od sprawcy przemocy, wyjście z trudnej sytuacji przemocowej. Wspólne działania inicjują rozwój lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w powiecie rypińskim.

Poza tym działania te mogą stać się podstawą do planowania dalszych innowacyjnych rozwiązań pomocowych – w oparciu o wspólne zaangażowanie się , porozumienie służb społecznych.

W ramach Programu Osłonowego : Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie – realizowanego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej – Powiat Rypiński otrzymał kwotę 17.000zł z przeznaczeniem na remont wyposażenia Mieszkania Interwencji Kryzysowej. Wkład własny powiatu wyniósł 8.000zł

Z pomocy i wsparcia MIK skorzystało:

Lp.	Rok 2016	Rok 2017
Ofiary przemocy	2 osoby dorosłe 3 dzieci	5 osób dorosłych 3 dzieci

W ramach działalności zarówno Ośrodka Interwencji Kryzysowej jak i Mieszkania Interwencji Kryzysowej ze środków finansowych powiatu raz w tygodniu we wtorek w budynku Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie przy ul. Warszawskiej 38 A dyżuruje radca prawny w godz. 14.00-16.00, który pomaga bezpłatnie w napisaniu pism procesowych związanych z przemocą, obowiązkiem alimentacyjnym, rozpadem związku małżeńskiego, spraw. dot. eksmisji, sprawowania władzy rodzicielskiej oraz pomocy socjalnej.

Ponadto jeśli tylko zachodzi taka potrzeba osoby dotknięte przemocą mogą korzystać ze wsparcia psychologicznego – psychologów pracujących w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

W celu zapewnienia jak najlepszej pomocy współpracują ze sobą szkoły, ośrodki pomocy społecznej, policja, poradnia uzależnień, sąd i prokuratura oraz przychodnie zdrowia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie oferuje również pomoc rodzinie, w której jest przemoc uczestnictwo w programie korekcyjno-educacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Ta część wsparcia jest bardzo trudna do zrealizowania ponieważ przyznanie się do stosowania przemocy wobec najbliższych osób jest bardzo trudne.

Dzięki współpracy z Sądem Rejonowym w Rypinie, Kuratorami oraz Ośrodkami Pomocy Społecznej z całego powiatu program korekcyjno-educacyjny mógł się również odbyć w Powiecie Rypińskim.

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liczba edycji programu	1	1	-	1	1	1
Liczba uczestników programu	10	11	-	15	12	11

Źródło: Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie

Z danych zawartych w tabeli powyżej wynika, iż co roku zgłasza się kilkanaście osób chętnych do zmiany swojej sytuacji życiowej.

Przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania. To, zdaniem specjalistów, rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą w rodzinie wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce. Wymaga podjęcia szerokiego, dobrze zdiagnozowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania. Dlatego też realizacja programu przeciwdziałania przemocy powinna uwzględniać działania w sferze: prewencji, praw, zdrowia, edukacji i pracy socjalnej.

4. CELE PROGRAMU , OBSZARY PROGRAMU ORAZ ADRESACI

Cel główny programu

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie powiatu rypińskiego

Cele szczegółowe:

- Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie
- Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie
- Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator
1.	Działania profilaktyczno-educacyjne nt. zjawiska przemocy w rodzinie w tym edukacja dzieci i młodzież w	Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych na temat przemocy w rodzinie (ulotki , broszury, plakaty, informatory, artykuły do prasy, organizowanie konferencji, spotkań oraz prowadzenie kampanii informacyjno-	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z placówkami oświaty, świetlicami gminnymi, Komisjami

	zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją swoją oraz rówieśników	<p>edukacyjnej). Prowadzenie zajęć wychowawczych oraz informacyjno-edukacyjnych. Wspieranie różnych form spędzania wolnego czasu sprzyjających zachowaniom nie agresywnym. Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.</p>	Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodkami Pomocy Społecznej, Interdyscyplinarnymi Zespołami ds. Przeciwdziałanie Przemocy w rodzinie, Organizacjami pozarządowymi, kościołem, prasą.
2.	<p>Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i pozostającym w rodzinie, w miejscu zamieszkania</p>	<p>Prowadzenie kompleksowego wsparcia w formie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - MIK Mieszkania Interwencji Kryzysowej - specjalistycznego poradnictwa w szczególności : psychologicznego, prawnego, pedagogicznego, socjalnego. - praca socjalna - aktywizacja zawodową <p>Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie realizuje projekt unijny „RODZINA W CENTRUM” – pierwsza edycja projektu trwała od 22.09.2016 do 30.06.2018r.</p> <p>Obecnie PCPR realizuje druga edycję projektu „RODZINA W CENTRUM 2” – czas trwania projektu 01.07.2018 r. do 30.06.2020 r.</p> <p>Oferta projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Specjalistyczne poradnictwo rodzinne – pedagogiczne, - Specjalistyczne poradnictwo rodzinne – prawne, - Specjalistyczne poradnictwo rodzinne – psychologiczne, 	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie, Mieszkanie Interwencji Kryzysowej, Ośrodki Pomocy społecznej, Komenda Powiatowa Policji, Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - Specjalistyczne poradnictwo rodzinne – psychiatryczne, - Warsztaty wzmacniające kompetencje rodzicielskie dla rodziców naturalnych i zastępczych, - Zajęcia animacyjne dla dzieci rodziców korzystających z warsztatów wzmacniających kompetencje, - Warsztaty socjoterapeutyczne dla dzieci i młodzieży w wieku od 7 do 14 lat przebywających w pieczy oraz w rodzinach naturalnych z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, - Mediacje rodzinne, - Szkolenia dla wolontariuszy, - Superwizja rodzin zastępczych, - Warsztaty dla osób przebywających i opuszczających pieczę zastępczą, - Bony edukacyjne dla osób opuszczających pieczę zastępczą. - Spotkania dotyczące rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej oraz placówek opiekuńczo – wychowawczych 	
3.	Podniesienie poziomu wiedzy osób zajmujących się zawodowo lub społecznie przemocą w rodzinie	<p>Prowadzenie poradnictwa specjalistycznego dla kadry socjalnej.</p> <p>Organizacja szkoleń, konferencji i spotkań nt. przeciwdziałania przemocy w rodzinie</p>	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie we współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej oraz Gminnymi Komisjami Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
4.	Zbieranie i analiza informacji dotyczących zjawisk sprzyjających występowaniu przemocy	<p>Przeprowadzenie badań ankietowych nt. zjawiska przemocy w rodzinie,</p> <p>Prowadzenie rejestrów udzielanych porad i wsparcia dotyczących przemocy w</p>	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie we współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej oraz Gminnymi Komisjami

		rodzinie.	Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkołami
--	--	-----------	--

Profilaktyka i edukacja społeczna – obszar kierowany do ogółu społeczeństwa w tym osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie (dzieci, współmałżonków, osób starszych, osób niepełnosprawnych)

Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie – obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą rodzinie.

Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie – obszar kierowany do osób stosujących przemoc w rodzinie

Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie - obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Adresaci programu:

- rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy
- osoby dotknięte przemocą w rodzinie
- świadkowie przemocy w rodzinie
- osoby stosujące przemoc w rodzinie
- pracownicy instytucji i służb zajmujących się profesjonalnie udzielaniem wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie
- społeczności lokalnej

Założeniem programu jest podejście interdyscyplinarne, zgodnie z którym wszelkie podejmowane działania w obszarach zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie powinny być odpowiednio planowane i realizowane przez różnych specjalistów pracujących z różnych instytucjach.

Bardzo istotna jest tutaj praca zespołowa, koordynacja działań, zaufanie oraz wsparcie.

5. ZAKŁADANE REZULTATY, PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU.

Poprzez realizację programu zakłada się osiągnięcie następujących rezultatów:

- Wzrost świadomości i wrażliwości społecznej wobec zjawisk związanych z przemocą w rodzinie
- Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie
- Pogłębienie wiedzy społeczeństwa na temat przemocy w rodzinie oraz instytucji pomocowych
- Usprawnienie przepływu informacji i diagnozowania zjawiska przemocy w rodzinie z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb
- Zmiana zachowań przemocowych sprawców na rzecz postawy partnerstwa i poszanowania wobec domowników
- Wzrost kompetencji oraz liczby osób przygotowanych do udzielania profesjonalnej pomocy w obszarze przeciwdziałania przemocy
- Usprawnienie systemu współpracy pomiędzy instytucjami zajmującymi się udzielaniem pomocy osobom dotkniętym przemocą
- Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie powiatu rypińskiego

6. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorami działań zdefiniowanych w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018 – 2022 są samorząd powiatu, samorzady gmin, a w szczególności:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie

- Ośrodki Pomocy społecznej , w tym Zespoły Interdyscyplinarne
- Komenda Powiatowa Policji w Rypinie
- Prokuratura Rejonowa w Rypinie
- Sąd Rejonowy w Rypinie
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej
- placówki ochrony zdrowia
- instytucje oświatowe

7. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Rypińskim finansowany jest ze:

- środków własnych budżetów samorządów gminnych z terenu powiatu rypińskiego
- środków własnych powiatu
- środków z budżetu państwa
- Środków Europejskiego Funduszy Społecznego

8. TERMIN REALIZACJI

Działaniami opisanymi w niniejszym programie zostanie objęty teren powiatu rypińskiego. Działania te będą miały charakter ciągły, długofalowy i będą realizowane w latach 2018-2022r.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Krzysztof Cegłowski